2

Mijnbouw/Groningen

Mijnbouw/Groningen

Aan de orde is het tweeminutendebat Mijnbouw/Groningen (CD d.d. 25/01).

De voorzitter:

Aan de orde is thans het tweeminutendebat Mijnbouw/Groningen. Het commissiedebat vond plaats op 25 januari jongstleden. Een hartelijk woord van welkom aan de heer Vijlbrief. Fijn om u ook weer eens aan deze kant in vak K te zien. Hij zal dit debat wegens rugklachten zittend volgen. Dat zal ook gelden voor het grotere debat dat we later gaan voeren.

We hebben vier sprekers in dit tweeminutendebat. De eerste is mevrouw Beckerman van de fractie van de Socialistische Partij. Zij heeft, zoals iedereen, twee minuten spreektijd. Het woord is aan mevrouw Beckerman.

Mevrouw Beckerman (SP):

Goedemorgen, voorzitter. Dank aan de staatssecretaris voor het fantastische besluit om nu geen nieuwe gaswinning vanaf Ternaard toe te staan. Ik heb in dit tweeminutendebat nog een aantal moties.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

overwegende dat de staatssecretaris op basis van nieuwe berekeningen over zeespiegelstijging op advies van SodM (gelukkig) heeft besloten nu geen nieuwe vergunning te geven voor gaswinning vanaf Ternaard;

constaterende dat er onder en nabij de Wadden ook andere mijnbouw plaatsvindt;

verzoekt de regering SodM aanvullend advies te vragen over wat de nieuwe berekeningen betreffende zeespiegelstijging betekenen voor bestaande mijnbouwactiviteiten en de Kamer hier zo spoedig mogelijk over te informeren,

en gaat over tot de orde van de dag.

De voorzitter:

Deze motie is voorgesteld door de leden Beckerman en Bushoff.

Zij krijgt nr. 1217 (33529).

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat gas- en oliewinning vaak ondanks protest van zowel gemeenteraad, Provinciale Staten als omwonenden plaatsvindt;

verzoekt de regering nieuwe gas- en oliewinning of uitbreiding van bestaande gas- en oliewinning tegen te houden, tenzij omwonenden daar nadrukkelijk mee hebben ingestemd,

en gaat over tot de orde van de dag.

De voorzitter:

Deze motie is voorgesteld door de leden Beckerman en Bushoff.

Zij krijgt nr. 1218 (33529).

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

van mening dat bedrijven die mijnbouw plegen een plicht hebben te zorgen voor schadeafhandeling;

constaterende dat gedupeerden van mijnbouwactiviteiten beschermd moeten worden tegen de macht van mijnbouwbedrijven;

gelet op de harde lessen die zijn geleerd in de schadeafhandeling in Groningen en Noord-Drenthe;

verzoekt de regering het bewijsvermoeden voor alle mijnbouwactiviteiten in Nederland te laten gelden,

en gaat over tot de orde van de dag.

De voorzitter:

Deze motie is voorgesteld door de leden Beckerman en Bushoff.

Zij krijgt nr. 1219 (33529).

Mevrouw Beckerman (SP):

En de laatste.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

van mening dat mijnbouwactiviteiten alleen doorgang mogen vinden met het akkoord van omwonenden en lokale overheden;

constaterende dat lokaal zeggenschap mijnbouwbedrijven zal dwingen de belangen van omwonenden en lokale

6 maart 2024
Tweede Kamer Mijnbouw/Groningen TK 48 48-**2**-1

overheden te prioriteren en dit toekomstige rampen zoals die in Groningen zal helpen voorkomen;

verzoekt de regering alle mijnbouwactiviteiten te toetsen aan enquêtes onder omwonenden en lokale overheden en deze mee te nemen in de besluitvorming over de toekomst van deze activiteiten,

en gaat over tot de orde van de dag.

De voorzitter:

Deze motie is voorgesteld door de leden Beckerman en Rushoff

Zij krijgt nr. 1220 (33529).

Mevrouw **Beckerman** (SP): Dank u wel.

De voorzitter:

U bedankt. Dan de heer Bushoff van de fractie van Groen-Links-Partij van de Arbeid.

De heer Bushoff (GroenLinks-PvdA):

Voorzitter. Ik sluit me geheel aan bij de woorden van mevrouw Beckerman over Ternaard. Volgens mij is dit een goed besluit. Het is ook het enige juiste besluit dat we hadden kunnen nemen om onze prachtige Wadden te beschermen.

Ik dien een aantal moties in.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

verzoekt het kabinet bij de verduurzamingsmaatregelen 28 en 29 van Nij begun de rol en zeggenschap van particuliere wooneigenaren goed te borgen,

en gaat over tot de orde van de dag.

De voorzitter:

Deze motie is voorgesteld door de leden Bushoff en Beckerman

Zij krijgt nr. 1221 (33529).

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat gedupeerden van de aardbevingsproblematiek bij geschillen over besluiten soms in beroep treden tegen het betreffende besluit;

constaterende dat veel gedupeerden zich in de steek gelaten voelen door de overheid en een mate van machteloosheid hebben ervaren tegenover de overheid;

overwegende dat mediation minder ingrijpend kan zijn dan een rechtszaak bij een geschil tussen een overheidsinstantie en burger en kan bijdragen aan het vertrouwen in de overheid:

verzoekt de regering om eerst mediation aan te bieden en als bondgenoot naast gedupeerden te gaan staan wanneer gedupeerden van de aardbevingsproblematiek het niet eens zijn met een beslissing inzake schadeafhandeling, versterking, verduurzaming en/of compensatie voor immateriële schade,

en gaat over tot de orde van de dag.

De voorzitter:

Deze motie is voorgesteld door de leden Bushoff en Beckerman

Zij krijgt nr. 1222 (33529).

De heer **Bushoff** (GroenLinks-PvdA): Voorzitter. Nog één motie over Groningen.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

spreekt uit dat er nooit en te nimmer bezuinigd mag worden op de toegezegde gelden voor de aardbevingsproblematiek in Groningen,

en gaat over tot de orde van de dag.

De voorzitter:

Deze motie is voorgesteld door de leden Bushoff en Beckerman.

Zij krijgt nr. 1223 (33529).

De heer Bushoff (GroenLinks-PvdA):

Dan de laatste motie, voorzitter, over Schoonebeek.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

6 maart 2024
Tweede Kamer Mijnbouw/Groningen TK 48 48-**2**-2

constaterende dat het kabinet een verkenning heeft laten uitvoeren naar een andere lustenverdeling bij mijnbouwactiviteiten en aangeeft dat een nieuw herverdeelmodel wenselijk kan zijn;

constaterende dat het demissionaire kabinet een keuze voor een nieuw herverdeelmodel echter aan een nieuw kabinet overlaat;

overwegende dat de lokale omgeving van Schoonebeek wel de lasten ervaart van de oliewinning, maar te weinig de lusten;

verzoekt de regering met betrekking tot Schoonebeek wel te besluiten tot een nieuw herverdelingsmodel, hierbij verschillende opties met ook een directe bijdrage van het Rijk te betrekken en deze opties aan de missionaire Kamer voor te leggen,

en gaat over tot de orde van de dag.

De voorzitter:

Deze motie is voorgesteld door het lid Bushoff.

Zij krijgt nr. 1224 (33529).

Dank u wel. De heer Peter de Groot van de fractie van de VVD.

De heer **Peter de Groot** (VVD):

Goedemorgen. Allereerst respect voor het tempo van praten van mijn voorgangers. Het is toch een hele prestatie om dat allemaal binnen die twee minuten in te dienen. Ook dank aan de staatssecretaris voor het gevoerde debat. Het was naar tevredenheid van de VVD. Er is één punt waar ik vandaag een motie over wil indienen en dat is gaswinning op de Noordzee. Die is belangrijk voor de energieleveringszekerheid in Nederland. De VVD heeft er al meerdere moties over ingediend. Als we niet uitkijken, dan neemt de gaswinning op de Noordzee juist af. We willen dus graag zien dat er meer maatregelen worden genomen en dat we er tempo achter zetten. Daarom de volgende motie.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

overwegende dat gaswinning op de Noordzee van groot belang is voor het veiligstellen van onze leveringszekerheid;

constaterende dat er door de regering wordt gewerkt aan het versnellen van de gaswinning op de Noordzee en dat er aanvullende maatregelen worden verkend, maar dat er nog steeds geen versnelling is gerealiseerd;

verzoekt de regering om nog voor het zomerreces met de Kamer te delen welke additionele maatregelen getroffen zullen worden om de gewenste versnelling te realiseren en hierbij een tijdlijn op te stellen voor wanneer de maatregelen in werking zullen treden,

en gaat over tot de orde van de dag.

De voorzitter:

Deze motie is voorgesteld door het lid Peter de Groot.

Zij krijgt nr. 1225 (33529).

De heer **Peter de Groot** (VVD):

Voorzitter. Vanaf minuut twee zag ik hier "afronden, s.v.p." staan, dus dat doe ik nu maar.

De voorzitter:

U bent een heer. De heer Vermeer van de fractie van de BBB. Hij is tevens de laatste spreker van de zijde van de Kamer.

De heer Vermeer (BBB):

Dank u wel, voorzitter. Ik heb één motie om de provincie zelf weer aan het stuur te krijgen.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat Groningers zich als een wingewest gevoeld hebben;

constaterende dat er volgens de regering meerdere methoden zijn om Groningen te helpen hier bovenop te komen zonder dat de provincie opnieuw een wingewest wordt voor de rest van het land;

overwegende dat deze methoden niet van bovenaf opgelegd moeten worden, maar dat de provincie de leiding moet krijgen met betrekking tot het perspectief;

overwegende dat het door de provincie concretiseren van de aanpak zal helpen met de uitvoering van, en vertrouwen in, Nij begun;

verzoekt de regering om met het bestuur van de provincie Groningen dialogen te starten waarbij de raden en Staten in de provincie de ruimte krijgen om invloed uit te oefenen op en te bespreken welke methode het meest passend is en recht doet aan de belangen van haar inwoners en hier kaders voor te stellen;

verzoekt de regering om de uitkomsten van deze dialogen als uitgangspunten te nemen in de verdere uitwerking van Nij begun, en de provincie Groningen te ondersteunen met de uitvoering waar dat kan en wenselijk is,

en gaat over tot de orde van de dag.

De voorzitter:

6 maart 2024
Tweede Kamer Mijnbouw/Groningen TK 48 48-2-3

Deze motie is voorgesteld door het lid Vermeer.

Zij krijgt nr. 1226 (33529).

Dank u wel. Tot zover de termijn van de Kamer. Ik schors tot 10.30 uur en dan gaan we luisteren naar de staatssecretaris.

De vergadering wordt van 10.25 uur tot 10.33 uur geschorst.

De voorzitter:

Het woord is aan de staatssecretaris.

Staatssecretaris Vijlbrief:

Voorzitter. Dank aan de Kamer voor de moties en voor de lof rond Ternaard. Ik loop de moties even langs.

De motie op stuk nr. 1217. Het werkt als volgt. Er liggen zeespiegelscenario's, die worden omgewerkt in een gebruiksruimtebesluit. Daarop zullen alle bestaande winningen moeten worden aangepast. Daarop wordt toegezien door SodM. Daarvoor is geen aanvullend advies van SodM nodig, dus ik moet deze motie ontraden. SodM ziet er wel op toe, zoals het dat ook doet bij Ternaard.

De motie op stuk nr. 1218 gaat over nadrukkelijke instemming van bewoners. Ik heb hier staan: omwonenden. Daar heb ik al veel discussie over gehad in het debat. In deze vorm moet ik de motie ontraden. Mevrouw Beckerman weet dat ik streef naar draagvlak, maar nadrukkelijke instemming betekent — de woorden staan er niet voor niks — dat er nadrukkelijke instemming moet zijn. Dit betekent in feite dat ik alles stopzet in de praktijk. Dat zal het niet worden. Dat is misschien ook niet wat mevrouw Beckerman bedoelt, maar zo leest de motie wel. Die moet ik dus ontraden.

Dan de motie op stuk nr. 1219, over de omkering van de bewijslast. Ik lees vaker verzoeken om dat overal te doen, maar we hebben nu eenmaal een ander regime in Groningen dan in de rest van het land. Ik ben het wel met mevrouw Beckerman eens dat we moeten leren van Groningen — dat is ook wat ze zei. Binnenkort zal ik bijvoorbeeld praten met de heer Jumelet, de gedeputeerde in Drenthe, over de bewijslast rond Schoonebeek. Maar ik kan deze brug nu niet fundamenteel over. Daarom moet ik deze motie ontraden.

In de motie op stuk nr. 1220 wordt gevraagd om alle nieuwe mijnbouwactiviteiten te toetsen door middel van enquêtes. Die ontraad ik, maar niet omdat ik het niet met de geest van deze motie eens ben. Wat mij betreft is het prima als lokale overheden draagvlak willen toetsen met enquêtes, maar ik ga dat niet opleggen.

De motie op stuk nr. 1221 gaat over verduurzamingsmaatregelen 28 en 29 van Nij begun. Dat is codetaal voor de verduurzamingsmaatregelen, voorzitter; dan begrijpen de mensen die dit volgen ook nog waar het over gaat. Deze motie kan ik oordeel Kamer geven, want de rol en zeggenschap van particulieren zijn inderdaad belangrijk. Deze motie geef ik oordeel Kamer.

Dan de motie op stuk nr. 1222, over mediation. Tegen de indiener — ik dacht dat dit de heer Bushoff was namens hemzelf en mevrouw Beckerman — zeg ik dat het interessante is dat ik bij Nij begun heel lang heb nagedacht over alles wat ik met mediation zou kunnen doen en of ik helemaal af zou kunnen van beroep et cetera. Maar ook met dit dictum kan ik goed leven. Ik wil dat graag proberen uit te voeren, dus deze motie geef ik oordeel Kamer.

De motie op stuk nr. 1223 is een spreekt-uitmotie.

De motie op stuk nr. 1224 is ingewikkeld en moet ik ontraden in deze vorm. Ik zal proberen uit te leggen waarom. We hebben nog geen nieuw herverdeelmodel vastgesteld. Daarvoor hebben we een nieuw kabinet nodig, want daar is geld voor nodig. Ik kan nu niet toezeggen om in Schoonebeek alvast iets toe te passen wat ik nog niet heb, dus deze motie moet ik ontraden. Ik heb gezegd dat er met mij nog altijd valt te praten over wat we hebben afgesproken, maar we hebben wel afgesproken wat we hebben afgesproken. In het debat hebben we het daar heel uitgebreid over gehad.

De motie op stuk nr. 1225: oordeel Kamer. Ja, ik zal zo'n tijdlijn aanleveren. Ik ben inderdaad in gesprek met Element NL, zoals die club tegenwoordig heet, om te kijken of we samen tot verdere versnelling van het versnellingsplan kunnen komen. Met de heer De Groot maak ik me wat zorgen over het tempo dat we daar maken. Dat ligt overigens niet alleen in mijn handen, zeg ik daarbij.

Ten slotte de motie op stuk nr. 1226 van BBB over Nij begun en over het geven van ruimte aan de raden en de Staten. Dat geeft mij gelijk de gelegenheid om het volgende daarover te zeggen. Ik heb een uitnodiging gekregen van Gedeputeerde Staten van Groningen, ook namens de Staten, om te verschijnen in dat college om verantwoording af te leggen over wat er gebeurd is rond de waakvlam. Daarvan heb ik gezegd: dat ga ik niet doen, want ik leg maar in twee gremia verantwoording af. Die leg ik af aan de Tweede en de Eerste Kamer, maar niet aan de Staten. Maar ik heb samen met de commissaris van de Koning de volgende constructie bedacht. Binnenkort — ik meen 20 maart ga ik naar Groningen toe. Dan ga ik met afvaardigingen van raden en Staten praten, precies over wat de heer Vermeer wil, namelijk over de toekomst en de toekomstplannen. Dat vind ik veel belangrijker dan nu terugkijken op iets wat gebeurd is en waar we allemaal niet blij mee waren. Ruimte krijgen en invloed uitoefenen is prima. Ik ben het meer eens met het verzoek dan met de overweging. In de overweging staat dat de provincie de leiding moet krijgen. Dat weet ik niet. Volgens mij doe je het samen en heeft niet een van de twee de leiding. Maar aangezien ik het met de verzoeken eens was, dacht ik toch maar oordeel Kamer.

Dat was het, voorzitter. Dank u wel.

De voorzitter:

U bent in een royale bui. Dat noteren we.

Tot zover dit debat.

De beraadslaging wordt gesloten.

De voorzitter:

Dinsdag stemmen we over deze moties.

Tweede Kamer Mijnbouw/Groningen 6 maart 2024
TK 48 48-**2**-5